

Til lovforslag nr. L 22. Tillægsbetænkning afgivet af Retsudvalget den 10. oktober 1996

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme

Udvalget har, efter at lovforslaget ved 2. behandling blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i et møde og har i forbindelse hermed stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Nogle af udvalgets spørgsmål og justitsministerens svar herpå er optrykt som bilag til tillægsbetænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget to skriftlige henvendelser fra henholdsvis Svend Bak, landinspektør, Nykøbing Mors, og Kommunernes Landsforening. Sidstnævnte henvendelse og justitsministerens kommentar hertil er optrykt som bilag til tillægsbetænkningen.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Enhedslistens medlem) lovforslaget til *vedtagelse* i den affattelse, hvori det foreligger efter 2. behandling.

Et mindretal inden for flertallet (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) står stadig væk uforstående over for regeringens afvisning af Socialistisk Folkepartis ændringsforslag om at give domstolskontrol på begæring. Det ville have sikret, at debatten om denne lov ikke risikerer fremover at foregå på rockernes præmisser, hvor der givet vil komme kritik af den manglende domstolskontrol, som jo blev foreslået af flere af eksperterne under Retsudvalgets høring om lovforslaget den 7. oktober 1996. Derved bliver fokus flyttet fra det faktum, at loven retter sig mod mennesker, der selv er skyldige i den optrapning af volden, som er helt uacceptabel, især for de mange uskyldige mennesker, som udsættes for frygt og nu også livsfare fra rockerne.

Mindretallet har imidlertid fundet, at den debat, mindretallets ændringsforslag gav anledning til under 2. behandling, har vist, at der er stor opmærksomhed på retssikkerhedsproblemerne ved nedlæggelse af forbud. I den forbindelse lægger mindretallet vægt på, at Justitsministeriet regner med en forholdsvis hurtig klagebehandling, samtidig med at mindretallet forventer, at Folketingets Ombudsmand vil søge at fremme behandlingen af sager vedrørende denne lov, som måtte blive indbragt for ham.

Yderligere går mindretallet ud fra, at politiet vil være yderst forsigtig med at bruge loven, eftersom en manglende forsigtighed kan få alvorlige følger bl.a. i form af optrapning af krigens, hvilket ikke mindst er til fare for politiet selv.

Endelig har mindretallet anmodet ministeren om at komme med jævnlige redegørelser for lovens anvendelse, idet mindretallet ved høringen noterede sig, at det var her, der efter de sagkyndiges opfattelse kunne opstå problemer med de grundlæggende retsprincipper.

Et *mindretal* (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse*.

Det er Enhedslistens opfattelse, at der med de vedtagne ændringsforslag samlet set er tale om kosmetiske ændringer af lovforslaget.

Enhedslisten finder endvidere, at lovforslaget vender op og ned på vigtige retsprincipper. Først og fremmest er det et direkte brud med uskyldsformodningen (at man er uskyldig, til det modsatte er bevist og man er dømt for det).

Professor Claus Haagen Jensen, Aalborg Universitet, udtrykte det således på høringen den 7. oktober 1996: »Og selve udstedelsen af

forbudene, det er ikke omfattet af konventionens artikel 6, stk. 2. Men det er stadig væk et almindeligt hyldet princip, at hvis man skal gribe ind i vanskelige situationer, så griber man ind over for dem, som truer andres sikkerhed, ikke over for de truede, ikke over for offret.»

Desuden finder Enhedslisten heller ikke, at forholdet til grundloven og den europæiske menneskerettighedskonvention er tilstrækkelig grundigt belyst, som det også fremgår af følgende citater fra høringen:

Claus Haagen Jensen: »...ikke ude over alle problemerne på længere sigt, fordi man kan tænke sig, at loven bliver administreret på en måde, som kan fremkalde både grundlovsproblemer og ikke mindst problemer i forhold til den europæiske menneskerettighedskonvention.»

Advokat Thorkild Høyer: »Lovforslaget udfordrer grundlæggende frihedsrettigheder i vores grundlov og i den europæiske menneskerettighedskonvention, det udfordrer ejendoms-

rettens ukrænkelighed, forsamlingsfriheden, friheden til at bevæge sig og reelt egentlig også foreningsfriheden.«

Lektor Jørn Vestergaard, Københavns Universitet: »Det er jo i den enkelte sag ikke helt usandsynligt, at temmelig vægtige modhensyn kan stå på spil såsom grundlovens principper om boligens og ejendomsrettens ukrænkelighed.«

Steffen Juul (Advokatrådets formand): »...vi må og skal have en grundig lovforberedelse, og her synes jeg nok, at vi har et problem i denne sag, der ikke har været til høring; vi har et menneskerettighedsudvalg, der meget gerne ville have brugt alle ressourcer på at gennemgå dette her. Det har ikke været muligt. Det er der bød et lille smule på her i dag, men helt godt er det ikke.«

Advokat Thomas Rørdam: »Frygten kan ligge i, at man kommer til at administrere loven på en sådan måde, at man krænker disse rettigheder.«

Dorte Bennedsen (S) Erling Christensen (S) Holger Graversen (S) Per Kaalund (S)

Lissa Mathiasen (S) Margrete Auken (SF) nfm. Bjørn Elmquist (RV) fmd.

Helge Bo Jensen (EL) Arne Melchior (CD) Birthe Rønn Hornbech (V)

Inge Dahl-Sørensen (V) Svend Aage Jensby (V) Erling Oxdam (V)

Helge Adam Møller (KF) John Vinther (KF) Pia Kjærsgaard (DF)

Jan Kørpe Christensen (FP)

Bilag 1

Nogle af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål nr. 152:

Det bedes præciseret, hvornår der efter lovforslagets bestemmelser kan gives forbud mod adgang eller tilstedeværelse i en beboelses-ejendom.

Svar:

Lovforslaget indeholder ikke særlige bestemmelser om beboelsesejendomme. Spørgsmålet om, hvorvidt der kan nedlægges forbud mod ophold i sådanne ejendomme, må således afgøres efter bestemmelserne i lovforslagets § 1.

Adgangen til at meddele opholds- og/eller adgangsforbud til den person, der har bopæl i ejendommen, er efter forslaget begrænset. I bemærkningerne er det således anført, at der ikke kan nedlægges forbud mod det enkelte medlems ophold i eget hjem, medmindre hjemmet har karakter af en rockerborg.

Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. 37 er bemærkningen vedrørende rockerborge medtaget for at forhindre omgåelse af loven. Der vil således f.eks. kunne nedlægges forbud mod ophold i ejendommen i Titangade, selv om modtagerne af forbudet angiver, at ejendommen er deres hjem.

Spørgsmål nr. 153:

Ministeren bedes redegøre for, hvordan lovforslagets almindelige og specielle bemærkninger skal forstås set i lyset af bemærkningerne til ministeriets ændringsforslag til § 1 og set i lyset af, at der under høringen blev påpeget forskelle mellem de almindelige og specielle bemærkninger.

Svar:

For så vidt angår forholdet mellem de almindelige og specielle bemærkninger, henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 126.

Vedtages ændringsforslaget, vil bestemmelsen skulle fortolkes i lyset af de bemærkninger, der knytter sig til ændringsforslaget.

*Spørgsmål nr. 155:**Ad justitsministerens ændringsforslag til § 1.*

Hvad er baggrunden for og de juridiske konsekvenser af, at Justitsministeriet – når hensigten var at indføre præciseringerne fra bemærkningerne i selve lovteksten – har ændret ordlyden således, at ordene »må antages« er udgået og den sidste sætning derefter lyder »... hvor der på begge sider anvendes voldelige midler«, samt begrundelsen for og de juridiske konsekvenser af, at samme »må antages« er indføjet således, at første halvdel af det nye stk. 3 lyder: »Stk. 1 og 2 kan kun anvendes, såfremt det angreb, der er risiko for, må antages at være led i et gensidigt opgør mellem grupper af personer, ...«

Svar:

Den ændrede placering af ordene »må antages« indebærer ikke nogen ændring i den foreslåede lovs anvendelsesområde.

Spørgsmål nr. 156:

Er det korrekt, at lovens anvendelse er blevet udvidet, når bemærkningernes formulering omkring »våben, sprængstoffer m.v.« nu er blevet udvidet med den foreslåede lovtekst, der taler om »voldelige midler, herunder skydevåben og sprængstoffer«? Hvilke yderligere voldelige midler dækkes af den nu foreslåede formulering?

Svar:

Ændringerne på dette punkt består i, at ordene i lovbemærkningerne »våben, sprængstoffer m.v., der er til fare for naboer og andre, der færdes i nærheden af de pågældende ejendomme«, i den foreslåede lovtekst er blevet erstattet af ordene »voldelige midler, herunder skydevåben og sprængstoffer«.

Der er ikke herved sket en ændring af den foreslåede lovs anvendelsesområde.

Spørgsmål nr. 157:

Kan man bruge kommunernes bygningsreglement i forhold til rydning af rockerborge?

Svar:

Boligministeriet har oplyst, at bygningsreglementet ikke umiddelbart vil kunne anvendes til rydning af rockerborge.

Bilag 2**En henvendelse til udvalget og justitsministerens kommentar hertil****KOMMUNERNES LANDSFORENING**

Den 8. oktober 1996

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Lovforslag L 22 om forbud mod ophold i bestemte ejendomme

Kommunernes Landsforening har i dag modtaget meddelelse fra en medlemskommune om, at man i tiden efter fremsættelsen af ovennævnte lovforslag har konstateret, at 4 personer har tilmeldt sig kommunens folkeregister med bopæl i en af de ejendomme (»rockerborge«), som lovforslaget omhandler, og som der efter de konkret foreliggende omstændigheder synes at være nærliggende sandsynlighed for, at politiet straks efter lovens ikrafttrædelse vil nedlægge forbud mod ophold i. Det er oplyst, at der i forvejen er tilmeldt kommunens folkeregister 5 personer med bopæl i den pågældende bygning.

Kommunen er ikke utilbøjelig til at mene, at

denne tilflytning kan være udtryk for et bevidst forsøg på – hvis loven vedtages og forbud nedlægges – at pålægge kommunen pligt til genhusning m.v. efter reglerne herom. Det bør derfor efter kommunens opfattelse overvejes at give kommunen mulighed for at afvise de pågældende fra folkeregistrering.

På denne baggrund skal landsforeningen – uanset den sene fremkomst af denne henvendelse set i forhold til lovforslagets behandling i Folketinget – henstille til udvalgets overvejelse, om der i loven bør indsættes en bestemmelse, hvorefter kommunerne (efterfølgende) kan afvise folkeregistrering af personer til bopæl i ejendomme, hvis ophold i disse i medfør af loven forbydes inden for en vis kort tid (f.eks. 1-2 uger) efter lovens ikrafttræden.

Med venlig hilsen

HANS OTTO JØRGENSEN

Spørgsmål nr. 161:

Udvalget anmoder om ministerens kommentar til henvendelse af 8. oktober 1996 fra Kommunernes Landsforening, jf. bilag 61.

Svar:

Kommunernes Landsforening har i sin henvendelse til Retsudvalget rejst spørgsmål om, hvorvidt der i lovforslaget bør indsættes en bestemmelse om, at »kommunerne (efterfølgende) kan afvise folkeregistrering af personer til bopæl i ejendomme, hvis ophold i disse i medfør af loven forbydes inden for en vis kort tid (f.eks. 1-2 uger) efter lovens ikrafttræden.« Ef-

ter det oplyste har en kommune over for landsforeningen givet udtryk for, at en sådan folkeregistrering kan være »udtryk for et bevidst forsøg på – hvis loven vedtages og forbud nedlægges – at pålægge kommunen pligt til genhusning m.v. efter reglerne herom.«

Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. 60 må det i tilfælde, hvor ejendommen tjener som bolig for den pågældende, afgøres efter reglerne i den sociale lovgivning, om det offentlige skal stille en anden bolig til rådighed. Justitsministeriet finder ikke, at dette spørgsmål – direkte eller indirekte – bør reguleres i det foreliggende lovforslag.